

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
“ПАБЛІК ХЕЛС”
(“ОХОРОНА ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ’Я”)
(для бакалаврів, спеціалістів)

МАУП

Київ
ДП «Видавничий дім «Персонал»
2009

Підготовлено доктором біологічних наук, професором кафедри медичного та екологічного менеджменту *О. В. Баєвою*

Затверджено на засіданні кафедри медичного та екологічного менеджменту (протокол № 8 від 18.03.08)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Баєва О. В. Навчальна програма дисципліни “Паблік хелс” (“Охорона громадського здоров’я”) (для бакалаврів, спеціалістів). – К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2009. – 22 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни, вказівки, методичні рекомендації до виконання контрольної роботи, питання для самоконтролю, а також список літератури.

- © Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2009
- © ДП «Видавничий дім «Персонал», 2009

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна програма дисципліни “Паблік хелс” (“Охорона громадського здоров’я”) розроблена для студентів, які навчаються за спеціальністю “Менеджмент організації” професійного спрямування “Медичний та фармацевтичний менеджмент”. Структурно-логічна схема спеціалізації передбачає вивчення навчальної дисципліни “Паблік хелс” (“Охорона громадського здоров’я”) в часі, що передедує вивченню інших профілюючих навчальних дисциплін.

Навчальна програма, розроблена для студентів денної та заочної форм навчання, поєднує в собі робочу програму курсу, завдання, рекомендації до виконання семестрової контрольної роботи.

Мета курсу: формування сучасних знань з теорії та практики основних концепцій стану та охорони громадського здоров’я.

Завдання навчальної дисципліни “Паблік хелс” (“Охорона громадського здоров’я”) є теоретична підготовка студентів з питань:

- формування ідеології визначальної ролі здоров’я нації в розвитку суспільства і національній безпеці;
- ознайомлення з принципами і державними програмами збереження і зміцнення індивідуального здоров’я та здоров’я нації;
- основних понять та чинників індивідуального та громадського здоров’я населення;

а також набуття практичних навичок та вмінь:

- практичних заходів збереження, зміцнення і відтворення індивідуального та громадського здоров’я.
- аналізувати, узагальнювати зарубіжний і вітчизняний досвід з формування ідеології та практичного втілення концепції зміцнення і покращення здоров’я нації;
- визначати основні тенденції стратегії і тактики управління рівнем здоров’я населення України;
- оперувати основними нормативно-правовими документами щодо укріплення здоров’я населення України;
- вміти аналізувати конкретні ситуації національного та регіонального рівнів управління здоров’ям населення.

Контроль знань проводиться у формі заліку, який полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу на підставі результатів його роботи на практичних заняттях і виставляється під час співбесіди або контрольної роботи із урахуванням результатів складання зарубіжних атестацій чи виконання контрольної роботи у студентів заочної форми навчання.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
“ПАБЛІК ХЕЛС”
(“ОХОРОНА ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я”)

№ пор.	Назва змістового модуля і теми
	<p>Змістовий модуль I. Здоров'я населення та державна політика</p> <p>1 Здоров'я як системна категорія – сутність, зміст і визначення</p> <p>2 Здоров'я населення як фактор сталого розвитку держави</p> <p>3 Державна політика і стратегія в галузі охорони здоров'я в Україні</p> <p>4 Впровадження державних програм у практичну діяльність лікувально-профілактичних установ та закладів</p>
	<p>Змістовий модуль II. Медико-соціальні засади охорони громадського здоров'я</p> <p>5 Оцінка репродуктивного здоров'я</p> <p>6 Демографічні проблеми України як інтегральний показник стану громадського здоров'я</p> <p>7 Особливості трансформаційного періоду в економіці і громадському суспільстві, їх вплив на стан здоров'я і систему охорони здоров'я в Україні</p> <p>8 Екологічна політика і здоров'я населення</p> <p>9 Стрес як головний соціальний чинник захворювань у XXI столітті</p>
	Разом годин: 54

ЗМІСТ
дисципліни
“ПАБЛІК ХЕЛС”
(“ОХОРОНА ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я”)

Змістовий модуль I. Здоров'я населення та державна політика

Тема 1. Здоров'я як системна категорія – сутність, зміст і визначення

Сучасна концепція індивідуального і громадського здоров'я. Нові уявлення щодо принципів охорони здоров'я. Поняття про індивідуальне та громадське здоров'я. Методологічні підходи у визначенні індивідуального і громадського здоров'я.

Література [1–5; 10–11; 16; 19; 20; 31]

Тема 2. Здоров'я населення як фактор сталого розвитку держави

Індивідуальне здоров'я як особистісна характеристика людини. Індивідуальне здоров'я. Сучасна парадигма. Особистісні та соціальні засади формування, збереження і передачі. Завдання системи управління охороною здоров'я (УОЗ), їх узгодженість з програмами ВООЗ та ЄС у формуванні та збереженні індивідуального здоров'я в побуті та праці. Стратегія формування здорового способу життя населення України. Вплив факторів трансформаційного періоду і умови збереження здоров'я населення. ФЗСЖ методами державного управління. Європейська інтеграція заходів щодо ФЗСЖ. Поняття про сприяння здоров'ю (health promotion) і навчання здоров'ю (health education).

Література [1–3; 10–15; 21–25]

Тема 3. Державна політика і стратегія в галузі охорони здоров'я в Україні

Громадське здоров'я. Визначення та складові. Медико-соціальні засади громадського здоров'я. Державна політика в галузі охорони громадського здоров'я. Фактори ризику в умовах соціально-економічної трансформації. Концепція розвитку охорони здоров'я населення України. Роль галузей суспільного життя у формуванні громадського здоров'я. Засоби масової інформації та ідеологія здоров'я.

Література [1–7; 10–14; 19–31]

Тема 4. Впровадження державних програм у практичну діяльність лікувально-профілактичних установ та закладів

Результати впровадження Національної програми імунопрофілактики (аналіз захворюваності на “керовані” інфекції). Зниження смертності немовлят, материнської смертності та перинатальної смертності як результат реалізації Національної програми “Діти України”. Національна програма “Цукровий діабет”, “Онкологія”, “Кардіологія”, “Репродуктивне здоров’я” та Національна програма боротьби із захворюванням на туберкульоз”. Фінансування національних цільових комплексних програм.

Література [3–6; 11–14; 27]

Змістовний модуль II. Медико-соціальні засади громадського здоров’я

Тема 5. Оцінка репродуктивного здоров’я

Методи оцінки репродуктивного здоров’я, народжуваність. Загальні спеціальні показники народжуваності. Критерії ВООЗ, що визначають “живонародженість”. Європейські критерії смертності немовлят. Причини та фактори, що впливають на рівень малюкової смертності.

Література [2–4; 6; 11; 12]

Тема 6. Демографічні проблеми України як інтегральний показник стану громадського здоров’я

Демографічні показники. Визначення. Порівняльна характеристика демографічних проблем світу і України. Завдання державної політики в галузі покращення демографічної ситуації. Репродуктивні і тендерні проблеми Медико-соціальні аспекти демографічної кризи в Україні. Здоров’я молоді.

Література [10; 11; 22 25]

Тема 7. Особливості трансформаційного періоду в економіці і громадському суспільстві, їх вплив на стан здоров’я і систему охорони здоров’я в Україні

Особливості системи охорони здоров’я в трансформаційний період. Нестабільність основних факторів впливу на стан здоров’я:

низьке економічне забезпечення системи охорони здоров'я; роль громадських організацій, роль людини.

Література [11; 15; 17]

Тема 8. Екологічна політика і здоров'я населення

Сучасні екосоціальні системи. Визначення екологічного громадського здоров'я населення. Міжгалузева сутність механізмів управління «екологічними» захворюваннями. Географія здоров'я в Україні. Роль законодавства в державному забезпеченні безпеки на робочому місці і запобіганні професійних захворювань. Соціально-гуманітарні аспекти оптимізації екологічної політики.

Література [1; 5; 7]

Тема 9. Стрес як головний соціальний чинник захворювань у XXI столітті

Біосоціальні причини і прояви стресу. Стресогенні фактори трансформаційного періоду і здоров'я населення.

Міжгалузеві технології підтримки громадського здоров'я (організації освіти, охорони здоров'я, сім'ї та молоді тощо).

Література [10; 24; 29]

ЗАВДАННЯ ТА ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Контрольна робота з дисципліни “Паблік хелс” (“Охорона громадського здоров'я”) виконується за навчальними планами із спеціальності “Менеджмент організацій” та спеціалізації “Медичний та фармацевтичний менеджмент”.

Основною метою контрольної роботи є розробка пропозицій із забезпечення конституційних прав людини і громадянина на охорону здоров'я за основними напрямками:

1. Зменшення шкідливого впливу тютюнокуріння на здоров'я населення.
2. Зменшення негативних наслідків вживання алкоголю.
3. залучення громадян України до регулярних занять фізичною культурою та спортом.
4. Сприяння раціональному харчуванню населення України.
5. Широке впровадження соціальної реклами про здоровий спосіб життя.

6. Реформування системи охорони здоров'я для забезпечення доступності медичної допомоги на засадах суспільної справедливості.

7. Запровадження системи моніторингу діяльності органів виконавчої влади та місцевого самоврядування щодо стану громадського здоров'я та заходів з його поліпшення.

Для виконання контрольної роботи доцільно розробити пропозиції з вдосконалення охорони громадського здоров'я в Україні за одним з напрямів (за вільним вибором студента).

Загальні вимоги. Контрольну роботу слід виконувати на аркушах паперу А4 державною мовою. Сторінки необхідно нумерувати.

Оцінювання виконання завдання. Під час перевірки контрольної роботи викладач особливу увагу буде звертати на те, як студент розуміє зміст навчальної дисципліни, його уміння пов'язати категорії і теорії навчальної дисципліни з реаліями конкретного закладу охорони здоров'я, а також уміння систематизувати матеріал та чітко викладати свої думки. Серед зазначених критеріїв оцінювання найбільш важливим є здатність до практичного застосування знань у конкретних ситуаціях.

Перевіряючи контрольні роботи, викладач звертатиме увагу на такі параметри:

- ґрунтовність відповіді на поставлені питання, що свідчить про рівень опанування теоретичним матеріалом;
- розуміння категорії навчальної дисципліни, що позначається у власному викладенні матеріалу, а не в переписуванні підручника, а також у доречно дібраних прикладах з діяльності закладу охорони здоров'я;
- уміння коментувати наведені ілюстрації (або реальні документи медичної установи);
- оформлення роботи (структура, заголовки, посилання тощо).

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Розробка пропозицій з вдосконалення охорони громадського здоров'я в Україні:

Завдання 1. Зменшення шкідливого впливу тютюнокуріння на здоров'я населення.

При аналізі проблеми та розробці пропозицій з вдосконалення охорони громадського здоров'я в Україні потрібно звернути увагу,

що поширеність тютюнокуріння серед дорослих чоловіків в Україні (67 %) була найвищою в європейському регіоні. Поширеність куріння тютюнових виробів серед жінок стрімко зростає і досягла 20 %. Тільки з 2001 до 2005 року споживання сигарет в Україні збільшилося з 67 до 84 мільярдів штук. Шкідливо діє на організм як активне, так і пасивне тютюнокуріння, особливо серед дітей та підлітків.

Прийняття Закону України від 22.09.05 № 2899-IV “Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров’я населення”, ратифікація Рамкової конвенції Всесвітньої організації охорони здоров’я із боротьби проти тютюну створили певні передумови для захисту здоров’я населення від активного та пасивного куріння.

Основні напрями з охорони громадського здоров’я можуть бути визначені як:

- створення умов, що сприятимуть зменшенню поширеності тютюнокуріння та нараженості на дію тютюнового диму;
- зменшення поширеності куріння серед дорослого населення з 41 % до 35 %;
- зменшення рівня щоденної нараженості на дію тютюнового диму з 53 % до 40 %.

Для ефективної реалізації цього завдання доцільно впровадити такі заходи:

1. Збільшити акцизні податки на тютюнові вироби і використовувати додаткові доходи бюджету для фінансування заходів, що сприяють поліпшенню здоров’я населення.
2. Заборонити всі види реклами тютюну.
3. Звільнити громадські та робочі місця від тютюнового диму. Збільшити штраф за куріння в громадських місцях. Ввести відповідальність юридичних осіб за куріння на робочих місцях.
4. Розгорнути широку інформаційну підтримку здорового способу життя, розпочати інформаційні кампанії для населення про небезпеку активного та пасивного тютюнокуріння, його наслідки та способи захисту свого здоров’я від тютюнового диму.
5. Інформувати споживачів тютюнових виробів про способи позбавлення від тютюнової залежності, надавати професійну допомогу тим, хто не може самостійно подолати таку залежність.
6. Створити мережу державної професійної допомоги для лікування тютюнової залежності (щонайменше один спеціалізований кабінет у кожній області).

7. Збільшити покарання за торгівлю тютюновими виробами без ліцензії.
8. ...
9. ...
10.

Розробіть програму реалізації названих заходів із залучення окремих організацій та державних органів влади.

Завдання 2. Зменшення негативних наслідків вживання алкоголю

Аналізуючи проблеми та розробляючи пропозиції з вдосконалення охорони громадського здоров'я в Україні, потрібно звернути увагу, що Україна перебуває в групі європейських країн порівняно із високим рівнем споживання алкоголю, що призводить до низки негативних соціальних наслідків та суттєво впливає на погіршення загального стану здоров'я населення. Понад 700 тисяч українців мають офіційно зареєстровану в медичних установах алкогольну залежність. Алкоголь є впливовим фактором у житті не тільки дорослих, а й дітей. За даними кваліфікованого міжнародного дослідження учнівської молоді у 2006 р. майже 1 % учнів 6-х класів щодня вживають міцні алкогольні напої. В останні роки в Україні приблизно 13 % неповнолітніх злочинців скоїли правопорушення у стані алкогольного сп'яніння. Слід зауважити, що ці дані мають позитивну динаміку. Вирішальним чинником негативного розвитку ситуації є відсутність зрозумілої та чітко сформульованої, структурованої державної політики щодо алкоголю. Цей напрямок у більшості розвинених країн світу є обов'язковою складовою соціальної політики.

Основні напрями з охорони громадського здоров'я можуть бути визначені як:

- зменшення негативних наслідків вживання алкоголю в суспільстві на основі формування сильної і цілісної політики щодо алкоголю;
- зменшення рівня споживання міцних алкогольних напоїв (до 2012 р.) дітьми у віці 12–13 років на 100 %, дітьми у віці 16 років – на 50 %;
- зменшення реєстрованої смертності, пов'язаної зі вживанням алкоголю, до 2012 на 5 %.

Для досягнення мети та ефективної реалізації цього завдання доцільно здійснити такі заходи:

1. Розробити та прийняти у 2008 р. Закон України “Основи законодавства України щодо алкоголю та наркотиків”.
2. Затвердити на державному та місцевому рівнях програми протидії алкоголю та наркотиків.
3. Запровадити до 2009 р. сучасну профілактичну навчальну програму щодо алкоголю та наслідків його вживання у загальноосвітніх навчальних закладах країни.
4. Запровадити до 2009 р. систему сучасного науково обґрунтованого збору інформації (моніторингу) щодо алкогольної ситуації в Україні та забезпечити відповідну підтримку Українській національній обсерваторії з алкоголю та наркотиків.
5. Забезпечити введення в дію механізму чесного, якісного інформування населення щодо алкоголю та наслідків його вживання, запровадження відповідних програм на робочих місцях та профілактичного навчання у вищих навчальних закладах країни.
6. Заборонити продаж алкогольних напоїв, у т. ч. пива, особам до 21 року.
7. ...
8. ...
9. ...
10. ...

Розробіть програму реалізації названих заходів із залучення окремих організацій та державних органів влади.

Завдання 3. Залучення громадян України до регулярних занять фізичною культурою та спортом.

Аналізуючи проблеми та розробляючи пропозиції з вдосконалення охорони громадського здоров'я в Україні, потрібно звернути увагу, що рівень охоплення населення організованою руховою активністю у світі засвідчує, що українці в декілька разів поступаються за цим показником провідним країнам. Лише 13 % українців долучені до фізичної культури та спорту і тільки один з п'ятдесяти бере участь у спортивних змаганнях. Обмежена рухова активність — гіподинамія характерна для більшості людей працездатного та похилого віку (відповідно 92–94 % і 96–97 %).

Для досягнення мети та ефективної реалізації цього завдання доцільно забезпечити:

- створення умов для регулярної організованої рухової активності кожного жителя України заради зміцнення здоров'я з урахуван-

ням його інтересів, побажань, здібностей та індивідуальних особливостей;

- збільшення рівня охоплення населення організованою руховою активністю щодня до 30 хвилин — 1,5 — 2 %;
- утвердження у суспільній свідомості впевненості, що фізична культура, масовий спорт активно впливають на вирішення багатьох соціальних та економічних проблем;
- формування переконання у кожного українця в потребі організованої рухової активності як невід'ємного чинника здорового способу життя та успішної життєдіяльності;
- удосконалення форми освітньої роботи з різними групами населення щодо ефективного використання організованої рухової активності впродовж життя.

Для цього доцільним є здійснення таких заходів:

1. Налагодження системи підготовки фахівців для кадрового забезпечення впровадження у практику технологій, які зберігають здоров'я, та превентивної медицини, зокрема лікарів-санологів і методистів з формування здорового способу життя. Досягти рівня забезпечення відповідними фахівцями з розрахунку 3 фахівці на 10 тисяч громадян України (на сьогодні реальне забезпечення становить 25 % від потреби).
2. Запровадження моніторингу рівня охоплення населення організованою руховою активністю та мотиваційних орієнтацій співгромадян щодо активної участі у програмах та проектах з розвитку масового спорту.
3. Розвиток матеріально-технічної бази масового спорту відповідно до розроблених та затверджених соціальних нормативів.
4. Формування системи належного ресурсного забезпечення доступності організованої рухової активності для широких верств населення із залученням частини прибутків від торгівлі алкогольною та тютюною продукцією.
5. Збільшення обсягу щоденної соціальної реклами організованої рухової активності на центральних телевізійних каналах — 15–20 хвилин;
6. Збільшення забезпечення спортивними спорудами, а саме:
 - спортивні зали — 2740 м² на 10 тисяч осіб (є 33 % від потреби);
 - спортивні майданчики — 800967 м² на 10 тис. осіб (є 50 % від потреби);
 - плавальні басейни — 624 м² на 10 тис. осіб (є 10 % від потреби).

7. ...
8. ...
9. ...
10. ...

Розробіть програму реалізації названих заходів із залучення окремих організацій та державних органів влади.

Завдання 4. Сприяння раціональному харчуванню населення України.

Аналізуючи проблеми та розробляючи пропозиції з вдосконалення охорони громадського здоров'я в Україні, потрібно звернути увагу, що світовий досвід підтверджує, що нераціональне та незбалансоване харчування є одним із найважливіших факторів ризику виникнення серцево-судинних та онкологічних захворювань, діабету, остеопорозу, карієсу, виснаження та інших патологічних станів.

Стан харчування населення є однією з основних проблем для України.

Нераціональне харчування, зокрема надмірне споживання жирів тваринного походження, солі та цукру сприяють виникненню багатьох захворювань, які можна попередити шляхом збільшення в раціоні харчування частки свіжих овочів та фруктів, рослинних жирів, білого м'яса та риби.

Основні напрями з охорони громадського здоров'я можуть бути визначені як:

- створення умов для забезпечення доступності безпечних харчових продуктів у достатній кількості і асортименті для кожного громадянина України, задоволення його потреби у повноцінному харчуванні;
- підвищення рівня культури харчування з урахуванням національних традицій.

Для досягнення мети та ефективної реалізації цього завдання доцільним є здійснення таких заходів:

1. Розробка та прийняття Національної програми з поліпшення продовольчого забезпечення, якості харчування та підвищення культури харчування населення України.
2. Перегляд навчальних програм з питань дієтології.
3. Забезпечення інформаційної підтримки переваг здорового способу харчування.

Розробіть програму реалізації названих заходів із залучення окремих організацій та державних органів влади.

Завдання 5. Широке впровадження соціальної реклами про здоровий спосіб життя.

Основні напрями з охорони громадського здоров'я можуть бути визначені як:

- утвердження в суспільстві ідеології здорового способу життя та подолання стану суспільної байдужості до здоров'я нації;
- перетворення духовності, освіти, культури в справді дієві чинники для збереження здоров'я нації.

Для досягнення мети та ефективної реалізації цього завдання доцільним є здійснення таких заходів:

1. Залучення до пропаганди здорового способу життя громадських об'єднань, профспілок, роботодавців, авторитетних громадських діячів.
2. Забезпечення широкої інформаційної підтримки теле- радіокампаніями переваг здорового способу життя, проведення відповідних круглих столів, прес-конференцій.
3. ...
4. ...
5. ...
6. ...
7. ...

Розробіть програму реалізації названих заходів із залучення окремих організацій та державних органів влади.

Завдання 6. Реформування системи охорони здоров'я для забезпечення доступності медичної допомоги на засадах суспільної справедливості.

Основні напрями з охорони громадського здоров'я можуть бути визначені як:

- збільшення середньої тривалості життя громадян нашої країни в найближчі 5 років до 70 років і до 2020 р. до 75 років;
- зменшення смертності людей працездатного віку в найближчі 5 років на 20 %, а до 2020 р. — у 2 рази.

Для досягнення мети та ефективної реалізації цього завдання доцільним є здійснення таких заходів:

1. Зміцнення служби формування здорового способу життя і гігієнічного виховання населення МОЗ України та мережі обласних/міських/районних центрів здоров'я.

2. Забезпечення ефективного фінансування медичної галузі. Визначення обсягу державних гарантій щодо медичної допомоги відповідно до фінансових можливостей системи.
3. Посилення соціально-економічної та юридичної відповідальності закладів охорони здоров'я за результати своєї діяльності.
4. Забезпечення незалежного, ефективнішого контролю за діяльністю медичних закладів, доступністю, якістю та ефективністю медичної допомоги.
5. Забезпечення належного професійного захисту здоров'я матері та дитини, запровадження нових, збільшених розмірів допомоги при народженні другої і наступної дитини.
6. Підвищення заробітної плати працівникам медичної галузі.
7. ...
8. ...
9. ...
10. ...

Розробіть програму реалізації названих заходів із залучення окремих організацій та державних органів влади.

Завдання 7. Запровадження системи моніторингу діяльності органів виконавчої влади та місцевого самоврядування щодо стану громадського здоров'я та заходів з його поліпшення.

Основні напрями з охорони громадського здоров'я можуть бути визначені як:

- перетворення органів виконавчої влади всіх рівнів та місцевого самоврядування в стратегічного замовника послуг з охорони здоров'я в інтересах територіальної громади.
- ...

Для досягнення мети та ефективної реалізації цього завдання доцільним є здійснення таких заходів:

1. Відмовитися від функції утримання соціальної сфери, включаючи охорону здоров'я, органами виконавчої влади та місцевого самоврядування.
2. Основними функціями органів виконавчої влади та місцевого самоврядування щодо поліпшення здоров'я територіальної громади вважати вивчення потреб територіальної громади та визначення ефективних постачальників послуг.

3. Запроваджувати договірні відносини між органами виконавчої влади та місцевого самоврядування і постачальниками послуг з охорони здоров'я.
 4. Істотно підвищити ефективність координації міжгалузевої взаємодії з охорони здоров'я територіальної громади.
 5. Запровадити систему моніторингу основних показників стану здоров'я територіальної громади органами виконавчої влади всіх рівнів та місцевого самоврядування і розробляти дієві заходи щодо їх поліпшення.
 6. Широко залучати громадськість і громадські організації до формування державної політики у сфері збереження здоров'я нації та її впровадження.
 7. ...
 8. ...
 9. ...
 10. ...
- Розробіть програму реалізації названих заходів із залучення окремих організацій та державних органів влади.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Сучасна концепція індивідуального і громадського здоров'я.
2. Нові уявлення щодо принципів охорони здоров'я.
3. Поняття про індивідуальне та громадське здоров'я.
4. Методологічні підходи у визначенні індивідуального здоров'я.
5. Методологічні підходи у визначенні громадського здоров'я.
6. Сучасна парадигма здоров'я.
7. Індивідуальне здоров'я як особистісна характеристика людини.
8. Поняття про індивідуальне здоров'я.
9. Особистісні та соціальні засади формування, збереження і передачі здоров'я.
10. Завдання системи управління охороною здоров'я України.
11. Узгодженість завдань системи управління здоров'я України з програмами ВООЗ та ЄС у формуванні та збереженні індивідуального здоров'я в побуті і праці.
12. Стратегія формування здорового способу життя населення України.
13. Вплив факторів трансформаційного періоду і умови збереження здоров'я населення.

14. ФЗСЖ методами державного управління.
15. Європейська інтеграція заходів щодо ФЗСЖ.
16. Поняття про сприяння здоров'ю (health promotion).
17. Поняття про навчання здоров'ю (health education).
18. Громадське здоров'я. Визначення та складові.
19. Медико-соціальні засади громадського здоров'я.
20. Фактори ризику в умовах соціально-економічної трансформації.
21. Концепція розвитку охорони здоров'я населення України.
22. Роль засобів масової інформації у формуванні громадського здоров'я та ідеологія здоров'я.
23. Демографічні показники, їх визначення.
24. Характеристика демографічних проблем у світі.
25. Характеристика демографічних проблем України.
26. Оцінка суспільного здоров'я за демографічними даними.
27. Статика та динаміка населення у світі та Україні.
28. Демографічні показники руху населення як критерії популяційного здоров'я.
29. Порівняльна характеристика демографічних проблем у світі та Україні.
30. Завдання державної політики в галузі покращення демографічної ситуації.
31. Репродуктивні і тендерні проблеми державної політики в галузі покращення демографічної ситуації.
32. Медико-соціальні аспекти демографічної кризи в Україні.
33. Здоров'я молоді.
34. Особливості системи охорони здоров'я в трансформаційний період.
35. Вплив економічного забезпечення системи охорони здоров'я на стан здоров'я населення.
36. Роль громадських організацій в охороні громадського здоров'я.
37. Роль людини в охороні громадського здоров'я.
38. Сучасна державна політика запобігання негативному впливу екологічних факторів на стан здоров'я населення.
39. Визначення екологічного громадського здоров'я населення.
40. Міжгалузєва сутність механізмів управління "екологічними" захворюваннями.
41. Географія здоров'я в Україні.
42. Роль законодавства в державному забезпеченні безпеки на робочому місці.

43. Роль законодавства в запобіганні професійних захворювань.
44. Стрес як головний соціальний чинник захворювань у ХХІ ст.
45. Біосоціальні причини і прояви стресу.
46. Стресогенні фактори трансформаційного періоду і здоров'я населення.
47. Міжгалузеві технології підтримки громадського здоров'я: організація освіти.
48. Міжгалузеві технології підтримки громадського здоров'я: організація охорони здоров'я.
49. Міжгалузеві технології підтримки громадського здоров'я: сім'я та молодь.
50. Результати впровадження Національної програми імунопрофілактики (аналіз захворюваності на “керовані” інфекції).
51. Зниження смертності немовлят, материнської смертності та перинатальної смертності як результат реалізації Національної програми “Діти України”.
52. Національна програма “Цукровий діабет”.
53. Національна програма боротьби із захворюванням на туберкульоз.
54. Національні програми “Онкологія”, “Кардіологія”.
55. Національна програма “Репродуктивне здоров'я”.
56. Фінансування національних цільових комплексних програм.
57. Методи оцінки репродуктивного здоров'я.
58. Народжуваність. Загальні спеціальні показники народжуваності.
59. Критерії ВООЗ, що визначають “живонародженість”.
60. Європейські критерії смертності немовлят. Причини та фактори, що впливають на рівень малюкової смертності.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові акти

1. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. // Відом. Верховної Ради України. — 1996. — № 30. — С. 141.
2. Закон України “Основи законодавства України про охорону здоров'я” // Відом. Верховної Ради України. — 1993. — № 4. — С. 19.
3. Указ Президента України “Концепція розвитку охорони здоров'я населення України” від 7 грудня 2000 р. № 1313/2000.

4. *Постанова* Кабінету Міністрів України “Про комплексні заходи щодо впровадження сімейної медицини в систему охорони здоров’я” від 20 червня 2000 р. № 989.
5. *Постанова* Кабінету Міністрів України “Про затвердження Міжгалузевої комплексної програми “Здоров’я нації на 2002–2011 роки” від 10 січня 2002 р. № 14.
6. *Постанова* Кабінету Міністрів України “Про затвердження Національного плану розвитку системи охорони здоров’я на період до 2010 року” від 13 червня 2007 р. № 815.
7. *Наказ* МОЗ України “Про проведення моніторингу реорганізації первинної медико-санітарної допомоги на засадах сімейної медицини” від 25 червня 2001 р. № 244.
8. *Наказ* МОЗ України “Про затвердження методичних рекомендацій “Оцінка ризику для здоров’я населення від забруднення атмосферного повітря” від 13 квітня 2007 № 184.

Основна література

9. *Баєва О. В.* Основи менеджменту охорони здоров’я: Навч.-метод. посіб. — К.: МАУП, 2007. — 328 с.
10. *Гладун З. С.* Державне управління в галузі охорони здоров’я. — Тернопіль: Укрмедкнига, 1999. — 312 с.
11. *Здоровье-21.* Основы политики достижения здоровья для всех в Европейском регионе Всемирной организации здравоохранения / ВОЗ, Европейское региональное бюро. — Копенгаген, 1999. — 310 с.
12. *Державна політика з охорони громадського здоров’я:* Навч. посіб. / За ред. І. М. Солоненка та Л. І. Жаліло. — К.: Вид-во НАДУ, 2004. — 116 с.
13. *Пал А. Леслі.* Аналіз державної політики. — К.: Основи, 2000.
14. *Державна політика з охорони громадського здоров’я в Україні:* Навч. посіб./ І. М. Солоненко; Кер. авт. кол. Л. І. Жаліло. — К.: Вид-во НАДУ, 2004. — 116 с.
15. *Тулчинский Т. Г., Варавикова Е. А.* Новое общественное здравоохранение: введение в современную науку. — Иерусалим: Amutah for education and Health, 1999. — 1049 с.
16. *Управління підприємницькою діяльністю в галузі охорони здоров’я /* За ред. О. В. Баєвої та І. М. Солоненка. — К.: МАУП, 2007. — 376 с.

Додаткова література

17. *Екологічне громадське здоров'я: від теорії до практики* (За заг. ред. К. Чу та Р. Сімсона): Пер. з англ. / За ред. І. М. Солоненка та Л. І. Жаліло. — Кам'янець-Подільський: Абетка-НОВА, 2002. — 290 с.
18. *Жаліло Л., Солоненко І., Волос Б. та ін.* Охорона громадського здоров'я: управлінські аспекти: Навч. посіб. — К.: Вид-во УАДУ, 2001. — 142 с.
19. *Охорона громадського здоров'я: управлінські аспекти: Навч. посіб.* / Л. Жаліло, І. Солоненко, Б. Волос та ін.; Кер. авт. кол. Л. Жаліло. — К.: Вид-во УАДУ, 2001. — 144 с.
20. *Мартинюк О.* Концептуально-методологічні засади механізмів державного управління міжгалузевою співпрацею з охорони громадського здоров'я // Упр. сучас. містом. — 2004. — № 4 (16). — С. 213–218.
21. *Мартинюк О. І.* Міжгалузева взаємодія з охорони суспільного здоров'я на рівні місцевого самоврядування // Вісн. НАДУ-2006
22. *Радиш Я. Ф.* Державне управління охороною здоров'я в Україні: генезис, проблеми та шляхи реформування. — К.: Вид-во УАДУ, 2001. — 360 с.
23. *Соціальна медицина та організація охорони здоров'я* / За заг. ред. Ю. В. Вороненка, В. Ф. Москаленка. — Тернопіль: Укрмедкнига, 2000. — 680 с.
24. *Стратегічні напрямки розвитку охорони здоров'я в Україні: Монографія* / За ред. В. М. Лехан (У складі авт. кол. Л. І. Жаліло, І. М. Солоненко та ін.). — К.: Сфера, 2001. — 176 с.
25. *Шортел С., Калюжний А.* Менеджмент в охороні здоров'я: Пер. з англ. / За ред. І. М. Солоненка. — К.: Основи, 1998. — 500 с.
26. *Економічний розвиток і державна політика: Вип. 11.* — Державна політика та економіка охорони здоров'я в Україні / Під ред. І. Розпутенка та І. Солоненка / Практикум. — К.: Вид-во “К. І. С.”, 2002. — 214 с.
27. *Ціборовський О.* Основи державної політики України в галузі охорони здоров'я // Укр. мед. вісн. — 1997. — № 1 (56). — С. 37–38.
28. *Щетин О. П., Нечаев В. С.* О государственных механизмах реформы здравоохранения // Проблемы соц. гигиены истории медицины. — 1997. — № 1. — С. 34–38.

29. Пономаренко В. М. Основні проблеми реформування системи охорони здоров'я в Україні // Вісн. соц. гігієни та орг. охорони здоров'я. – 1999. – № 1. – С. 7–10.
30. Нижник Н. Проблеми управління охороною здоров'я України // Укр. мед. вісн. – 1997. – № 2–3 (57–58). – С. 40–41.
31. Солоненко Н. Удосконалення механізмів державного управління перебудовою галузі охорони здоров'я в Україні в контексті суспільних потреб // Держ. управл. в Україні: реалії та перспективи: Зб. наук. пр. НАДУ. – К., 2005. – С. 424–431.

МАУП

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	3
Тематичний план дисципліни “Паблік хелс” (“Охорона громадського здоров’я”).....	4
Зміст дисципліни “Паблік хелс” (“Охорона громадського здоров’я”).....	5
Завдання та вказівки до виконання контрольної роботи	7
Методичні рекомендації до виконання контрольної роботи	8
Питання для самоконтролю	17
Список літератури	19

Відповідальний за випуск *А. Д. Вегеренко*
Редактор *С. М. Толкачова*
Комп’ютерне верстання *А. М. Голянда*

Зам. № ВКЦ-4057

Підп. до друку 27.05.09. Формат 60x84/₁₆. Папір офсетний
Друк ротативний трафаретний.

Ум. друк. арк 1,28. Обл.-вид. арк. 1,11. Наклад 30 пр.

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)

03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП

ДП «Видавничий дім «Персонал»

03039 Київ-39, пр. Червонозоряний, 119, літ. ХХ

*Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб’єктів видавничої справи ДК № 3262 від 26.08.2008*